

Κατασκευή κόσμων / Το παράδειγμα του Pierre Huyghe

Στην παρούσα ομιλία θα προσεγγίσουμε την πρακτική της κατασκευής ενός κόσμου και την ποιητική διάσταση της αφήγησης μέσα από την αναφορά στο καλλιτεχνικό έργο του Γάλλου καλλιτέχνη *Pierre Huyghe*.

Την τελευταία δεκαετία ο *P. Huyghe* έχει γίνει γνωστός για την επαναπροσδιορισμό του έργου τέχνης ως οικοσυστήματος. Χρησιμοποιώντας τεχνολογίες AI, robotics, machine learning, deep image reconstruction κ.α. τοποθετεί ομάδες αντικειμένων και ζωντανών οργανισμών σε ένα τελετουργικό περιβάλλον που αυτο - εξελίσσεται καθώς δημιουργούνται νέες δυνατότητες αλληλεξάρτησης μεταξύ των γεγονότων ή των στοιχείων που το κατοικούν και η έκθεση των έργων του λειτουργεί ως μια οντότητα της οποίας ο χρόνος και ο χώρος, στον οποίο εμφανίζεται, αποτελούν συστατικά στοιχεία της εκδήλωσής της.

Ο *P. Huyghe* αντιλαμβάνεται τα έργα του ως στοχαστικές μυθοπλασίες από τις οποίες αναδύονται “άλλοι” τρόποι λειτουργίας του κόσμου. Οι μυθοπλασίες γι' αυτόν, είναι «οχήματα για την πρόσβαση στο δυνατό ή στο αδύνατο - αυτό που θα μπορούσε να είναι ή δεν θα μπορούσε να είναι». Ζητήματα του απρόβλεπτου, του αρχαϊκού, του ενστίκτου, της μνήμης, της συνύπαρξης κόσμων αλλά και της μοναχικότητας και της απουσίας εμφανίζονται μέσα σε αυτές.

Διερωτάται από καιρό για τη σχέση μεταξύ του ανθρώπινου και του μη ανθρώπινου και μας προτρέπει να αναρωτηθούμε: Τι είναι η συνείδηση; Τι είναι μάθηση; Μπορούν οι μηχανές να μάθουν; Πώς σκέφτονται τα μη ανθρώπινα πλάσματα; Τι θα σήμαινε αυτό για εμάς; Κάνει κάτι τον άνθρωπο ξεχωριστό; Αυτά είναι ερωτήματα που αγγίζουν την καρδιά του Διαφωτισμού, που ύψωσε την ανθρώπινη λογική πάνω από όλες τις άλλες μορφές ζωής.

Ένα θέμα που επανέρχεται διαρκώς στο έργο του είναι αυτό της ανθρώπινης απουσίας. Το έργο του μοιάζει με ένα βλέμμα σε έναν εναλλακτικό κόσμο όπου οι άνθρωποι έχουν εκτοπιστεί από την προνομιακή τους θέση, όπως ο ίδιος αποσύρεται από τα περιβάλλοντα που κατασκευάζει.

Αλλά έτσι θέτει και ένα ακόμη κρίσιμο ερώτημα: Μπορούμε ποτέ να βγούμε πραγματικά έξω από τον εαυτό μας; Η προσπάθεια να αποσυρθούμε από τον κόσμο φαίνεται τελικά τόσο μάταιη όσο και η προσπάθεια να δείξουμε ότι μπορούμε να ανυψωθούμε πάνω από αυτόν.

Προσεγγίζοντας αυτά τα ζητήματα όχι μόνο με την λογική αλλά και με όχημα την συγκίνηση ο καλλιτέχνης δημιουργεί πολύτιμα ρήγματα στο τεχνικό σύμπαν.

Θα προσεγγίσουμε το έργο του μέσα από έργα που παρουσίασε στην έκθεση **“Liminal”** στην Βενετία (*Pinault Collection's Punta della Dogana 2024*) ξεκινώντας από το *“Umwelt-Annlee (2018-24)”*, μια επανεκτέλεση του χαρακτήρα *anime Annlee*, τον οποίο ο *Huyghe* και ο *Philippe Parreno* αγόρασαν το 1999 από έναν κατάλογο και τον οποίο ο *Huyghe* και άλλοι καλλιτέχνες με την πάροδο των ετών υπέβαλαν σε πολυάριθμες μετατροπές.

Constructing worlds / The example of Pierre Huyghe

In this talk we will approach the practice of world-building and the poetic dimension of narrative through reference to the artistic work of the French artist Pierre Huyghe.

In the last decade P. Huyghe has become known for his redefinition of the artwork as an ecosystem. Using AI technologies, robotics, machine learning, deep image reconstruction, etc., he places groups of objects and living organisms in a ritual environment that self-evolves as new possibilities of interdependence between the events or elements that inhabit it are created, and the exhibition of his works functions as an entity whose time and space, in which it appears, are constituent elements of its manifestation.

P. Huyghe conceives of his works as contemplative fictions from which “other” ways of operating in the world emerge. Fictions, for him, are “vehicles for accessing the possible or the impossible - what could be or could not be”. Issues of the unpredictable, the archaic, instinct, memory, the coexistence of worlds, as well as loneliness and absence appear within them.

He has long wondered about the relationship between the human and the non-human and urges us to ask ourselves: What is consciousness? What is learning? Can machines learn? How do non-human creatures think? What would that mean for us? Is there anything that makes humans special? These are questions that go to the heart of the Enlightenment, which elevated human reason above all other forms of life.

A theme that recurs constantly in his work is that of human absence.

His work is like a glimpse into an alternative world where humans have been displaced from their privileged position, as he withdraws from the environments he constructs.

But in doing so he also raises another crucial question: Can we ever truly step outside ourselves? Trying to withdraw from the world ultimately seems as futile as trying to show that we can rise above it.

By approaching these questions not only with logic but also with the vehicle of emotion, the artist creates valuable rifts in the technical universe.

We will approach his work through works presented in the Liminal exhibition in Venice (Pinault Collection's Punta della Dogana 2024) starting with "Umwelt-Annlee (2018-24), a re-imagining of the anime character Annlee, which Huyghe and Philippe Parreno purchased in 1999 from a catalogue and which Huyghe and other artists have subjected to numerous transformations over the years.